Himmelblomst

Duranta erecta

Kort fortalt

- *Duranta erecta (syn. D. repens)* – verbenafamilien (Verbenaceae).
- Hjemmehørende fra Mexico gennem Mellemamerika og Caribien til Sydamerika.
- Stedsegrøn busk eller lille træ med lysegrønne blade og let overhængende, til tider tornede grene.
- Lyseblå til blåviolette blomster i hængende klaser, efterfulgt af gyldne til orange bær.
- Ude om sommeren i sol; inde om vinteren, lyst ved ca. 10–15 °C.
- Blade og bær er giftige – opbevares utilgængeligt for børn og dyr.
- Frøene lægges i blød i 24 timer og spirer lunt efter ca. 4–8 uger.

Det kan du se frem til

Med frøene af himmelblomst har du grundlaget for en blomstrende bonsai, som du selv former fra den første spire. Frøene spirer langsomt og uregelmæssigt: Regn med 4–8 uger, og ikke alle frø spirer. Til gengæld vokser kimplanterne hurtigt, så du allerede i den første sommer kan begynde at klippe de nye skud tilbage. Når planten er blevet kraftig nok, kommer de lyseblå til blåviolette blomster og de gyldne bær. Husk, at blade og bær er giftige.

Mange forbinder bonsai med et færdigt lille træ fra butikken. Med frø starter du et skridt tidligere – og det giver dig noget, et købt træ aldrig kan: Du bestemmer selv formen fra den første spire, og du kan dyrke arter, der sjældent eller aldrig sælges som færdige bonsai. Det kræver tålmodighed, for der går nogle år, før frøplanten er blevet til et egentligt bonsaitræ. Til gengæld er træet dit eget fra start til slut. Herunder finder du det, du skal vide for at komme godt fra start med netop denne art.

Introduktion

Himmelblomst (*Duranta erecta*) er en stedsegrøn busk i verbenafamilien. Den sælges ofte under det ældre navn Duranta repens og kaldes på engelsk både „sky flower" og „golden dewdrop". Slægten er opkaldt efter den italienske botaniker og pavelige livlæge Castore Durante. Planten er hjemmehørende fra Mexico gennem Mellemamerika og Caribien til Sydamerika, og den dyrkes i dag som prydbusk i varme egne over hele verden. I naturen bliver den en busk eller et lille træ på op til ca. 6 m. Bladene er lysegrønne og ofte takkede, og de let overhængende grene kan have små torne. Om sommeren kommer lyseblå til blåviolette blomster i hængende klaser, og senere gyldne til orange bær. Bær og blade er giftige og har forårsaget forgiftninger hos både mennesker og husdyr, så planten skal stå utilgængeligt for børn og dyr. Som bonsai er himmelblomsten taknemmelig: Den vokser hurtigt, tåler kraftig beskæring og danner små blade.

Formering

Frøene kan sås inde hele året; bedst om foråret. Læg dem i lunkent vand i 24 timer, og så dem derefter ca. 1 cm dybt i fugtig såjord eller kokos-såmuld. Stil såbakken lyst og lunt ved ca. 20–25 °C, og hold dyrkningsmediet jævnt fugtigt, men ikke vådt. Spiringen tager normalt 4–8 uger; ikke alle frø spirer. Når kimplanterne har fået de første rigtige blade, prikles de ud i enkelte potter med priklejord.

Sikkerhed: Frø, næringsstoffer og dyrkningsmedier er ikke beregnet til at spise – hverken for mennesker eller dyr. Nogle arter er giftige, så opbevar dem utilgængeligt for børn og dyr.

Placering og lys

Himmelblomsten vil have lyst til solrigt. Fra midten af maj, når der ikke længere er risiko for nattefrost, til slutningen af september står den bedst ude et lyst sted. Jo mere lys, desto flere blomster. Står den for køligt eller mørkt, kan den smide en del af bladene.

Vanding og næringsstoffer

Hold dyrkningsmediet jævnt fugtigt i vækstsæsonen; rodklumpen må ikke tørre helt ud, men undgå stående vand. På varme dage og i tør stueluft overbruses bladene med rent regnvand i stuetemperatur – det forebygger spindemider. Fra april til september gives flydende bonsai-næring hver 2. uge; organisk langtidsnæring kan også bruges. Om vinteren vandes sparsomt, og der gives ingen næring.

Dyrkningsmedie

Færdig bonsai-jord er et godt valg. Til unge planter passer priklejord med kvartssand. Unge planter omplantes hvert 2. år om foråret.

Beskæring

Himmelblomsten tåler beskæring godt og kan klippes kraftigt tilbage om foråret, før væksten for alvor går i gang. I vækstsæsonen klippes de nye skud tilbage til 2–3 blade, så kronen bliver tæt. Blomsterne kommer i spidsen af de nye skud – lad derfor nogle skud vokse frit om sommeren, hvis du vil have blomster. Brug gerne handsker, da grenene kan have torne, og plantesaften er giftig.

Vinteropbevaring

I en skål tåler himmelblomsten ikke frost. Tag planten ind, før nattetemperaturen falder under ca. 5 °C, og stil den så lyst som muligt ved ca. 10–15 °C. Undgå træk og store temperaturudsving. Vand sparsomt, så dyrkningsmediet ikke tørrer helt ud, og giv ingen næring. Fra midten af maj kan den igen stå ude.

Vigtige dyrkningstips

Det meste, der går galt ved såning, skyldes for meget vand eller for lidt lys. Jeg anbefaler et let, næringsfattigt såmedie som såjord eller kokos-såmuld, så de fine rødder ikke rådner. Når kimplanterne skal prikles, giver priklejord med kvartssand god dræning og et stabilt rodnet. Senere, når træet skal formes som bonsai, er min færdigblandede bonsai-jord et godt grundlag. Hav tålmodighed: Frø fra samme pose spirer ikke altid samtidig, så lad såbakken stå, selvom de første kimplanter allerede er kommet op.